

ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΕΧΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

Περ. Β' Έτος 38ον ΑΘΗΝΑΙ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ—ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1937 Ἄριθ. 11—12

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

- Ι. ΜΕΤΑΞΑ : Λόγος τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὸ γεῦμα τοῦ Συλλόγου.
- Π. ΖΑΧΑΡΙΑ : Περὶ τῆς ἀναπτύξεως τῆς Ἐθνικῆς παραγωγῆς διὰ τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρεῦνης καὶ κρατικῆς προστασίας.
- Ἔργασαι τοῦ Συλλόγου.

ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ Κ. ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΕΙΣ ΤΟ ΓΕΥΜΑ ΤΟΥ ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Ὁ ὑπὸ τοῦ πρωθυπουργοῦ κ. Ι. Μεταξᾶ ἐκφωνηθεὶς λόγος κατὰ τὸ 39 ἐτήσιον γεῦμα τοῦ Πολυτεχνικοῦ Συλλόγου εἰς ἀπάντησιν τῆς προσφωνήσεως τοῦ Προέδρου τοῦ Πολ. Συλλόγου (1) ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Θὰ προσπαθῆσω νὰ εἶμαι σύντομος: πρῶτον μὲν διότι μετὰ τὰ γεύματα αἱ μακρὰ ἀγορεύσεις δὲν εἶναι ποτὲ εὐχάριστοι εἰς τοὺς συνδαιτυμόνας, δεύτερον δὲ, διότι μετ' ἔμε θὰ ὁμιλήσῃ, καθὼς γνωρίζω, ὁ κ. Ζαχαρίας, εἰς τὸν ὁποῖον θὰ διαθέσωμεν ἐλεύθερον τὸν χρόνον καὶ τὴν διάθεσιν τῶν συνδαιτυμόνων ὅπως τὸν ἀκούσωμεν ἀνέτως.

Σᾶς εὐχαριστῶ, κύριοι, θερμῶς διότι μοῦ ἐκάματε τὴν τιμὴν νὰ με καλέσητε εἰς τὸ γεῦμα σας καὶ νὰ περάσω ὀλίγας ὥρας ἐν μέσῳ ἀτμοσφαιράς, ἣ ὁποία μοῦ εἶναι οἰκεῖα ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν καὶ ἣ ὁποία τόσῃν εὐχαρίστησιν μοῦ κάμνει. Ὅφειλόν ἐπίσης νὰ σᾶς εὐχαριστήσω, κ. Πρόεδρε, διότι τόσον καλὰ διηρημεύσατε τὴν διαφορὰν τῆς σημερινῆς καταστάσεως ἀπὸ τὴν προηγουμένην. Εἰς αὐτὸ τὸ σημείον ὅμως θέλω νὰ τονίσω ὀλίγα τινά:

Τὸ κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου εἶναι κρά-

τος τελείως διάφορον, πὺν χωρίζεται μὲ χάσμα ἀγεφύρωτον ἀπὸ τὸ προαυγουστιανὸν κράτος. Τὸ προαυγουστιανὸν κράτος ἐστηρίζετο ἐπὶ τῆς βασικῆς ιδέας τῆς ἀτομικῆς ἀνεξαρτησίας.

Τὸ κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου στηρίζεται ἐπὶ τῆς βασικῆς ιδέας τῆς ὀργανομένης ἐθνικῆς μάχης. Τὸ προαυγουστιανὸν κράτος ἦτο κράτος οὐδέτερον, ἄνευ ἠθικῶν σκοπῶν—τὸ «ἠθικῶν» τὸ λέγω μὲ τὴν γενικωτέραν σημασίαν τῆς λέξεως—ἦτο κράτος-μηχανή, κράτος ἄψυχον: Τὸ κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου ἔχει ἰδίαν ζωὴν καὶ εἶνε ζῶν ὀργανισμὸς, ἔχων ἰδίους σκοπούς, πρὸς τὴν πραγμάτωσιν τῶν ὁποίων τείνει μὲ ὅλας του τὰς δυνάμεις. Τὸ κράτος τὸ προαυγουστιανὸν ἦτο περιορισμένον κράτος μετὰξὺ ομάδος ἀτόμων πολιτευομένων. Τὸ κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου εἶνε κράτος γενικώτερον, βασιζόμενον ἐπὶ ὀλοκλήρου τῆς ἐθνικῆς μόζης καὶ ἐπὶ πάσης ὀργανωμένης ομάδος εἴτε πρὸς κοινωνικὸν σκοπὸν, εἴτε πρὸς οικονομικὸν σκοπὸν, εἴτε πρὸς πολιτικὸν σκοπὸν. Ἐπομένως μετὰξὺ τῶν δύο κρατῶν δὲν δύναται

(1) Ἴδε σελ. 146

νά υπάρξει καμμία κοινότης.

Καί τὸ εὐχάριστον εἶναι ὅτι ἡ μεταβολὴ τῆς 4ης Αὐγούστου ἐπῆλθε χωρὶς καμμίαν ἀντίδρασιν καὶ χωρὶς οὐδὲ τὸν ἐλάχιστον σπασμὸν.

Τοῦτο δὲ συνέβη διότι ὁ ὄργανισμὸς τοῦ προαυγουστιανοῦ Κράτους, ἐντελῶς μηχανικὸς καὶ διευθυνόμενος ἐκάστοτε ἀπὸ τὰ κόμματα, τὰ ὁποῖα ἀλληλοδιαδεχόμενα ἕκαστον, ἐκηδεμόνεον τὴν μηχανὴν αὐτὴν, εἶχε σταματήσει ἐντελῶς, διότι τὰ κόμματα εἶχον ἐκλείψει. Καὶ εἶχον ἐκλείψει πρῶτον μὲν διότι ἔπαυσεν ὑφισταμένη ἡ γενεσιουργὸς δύναμις, ἡ ὁποία τὰ παρήγαγε καὶ συνεπῶς δὲν εἶχον πλεόν λόγον ὑπάρξεως καὶ δεύτερον, διότι εὐρέθησαν εἰς μίαν ἀντινομίαν τοῦ ὅτι αἱ ἀρχαί, τὰς ὁποίας ὑπεστήριζαν ἀπέναντι τῶν ἐκλογέων τῶν διὰ τὰς ψήφους τῶν, ἦσαν ἀρχαὶ ἐντελῶς τεχνηταί, αἱ ὁποῖαι δὲν ὑφίσταντο κατόπιν, ὅταν ἤρχετο ὁ καιρὸς διὰ νὰ τὰς πραγματοποιήσουν. Καὶ διὰ τοῦτο ἔβλεπε κανένας κόμματα ἀστικά συμμαχοῦντα πλήρως μὲ τὸν κομμουνισμὸν, ὡς καὶ κόμματα ἀστικά, τὰ ὁποῖα εὐρίσκοντο εἰς πλήρη ἀντίθεσιν μὲ ἄλλα ἀστικά κόμματα συμμαχοῦντα ἐπίσης μεταξὺ τῶν, χωρὶς νὰ αἰσθάνωνται καμμίαν ὑποχρέωσιν νὰ ἐξηγήσουν τοὺς λόγους τῆς συνεργασίας τῶν. Ἄρα τὰ κόμματα ἀπέθανον. Ὅπως τοῦτο εἶνε φυσικὸν διὰ κάθε ὄργανισμὸν, ὁ ὁποῖος δὲν λαμβάνει ἀπὸ τὴν γῆν τὸν χυμὸν, ὁ ὁποῖος εἶνε ἀπαραίτητος διὰ τὴν ὑπαρξίν του. Ὁ ὄργανισμὸς αὐτὸς θνήσκει. Ὅπως θνήσκει καὶ πᾶς ὄργανισμὸς, ὁ ὁποῖος μεταβάλλει τοὺς ὄρους τῆς ζωῆς του.

Διὰ τοῦτο ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω, ὅτι τὴν 4ην Αὐγούστου δὲν εὔρον καμμίαν ἀντίδρασιν. Καὶ τοῦτο ἦτο εὐτύχημα διὰ τὸν ἐλληνικὸν λαόν.

Τὴν ἔννοιαν τοῦ Κράτους ἤδη τὴν ἐπεκτείνομεν. Ὅπως σᾶς εἶπα, πᾶσα ὁμὰς ὄργανωμένη ἐν τῇ κοινωσίᾳ ἀποτελεῖ εἴτε ἁμέσως, εἴτε ἐμμέσως, εἴτε ἐν ὅλῳ, εἴτε ἐν μέρει, μέρος τοῦ Κράτους. Συνεπῶς εἶσθε καὶ σεῖς μέρος τοῦ Κράτους. Καὶ ἐπομένως ἔχετε ὑποχρέωσιν νὰ τὸ βοηθήσετε διὰ τῆς συμβολῆς σας καὶ διὰ πάσης τῆς ζωτικότητός σας.

Βεβαίως ἡ νομοθεσία μας δὲν ἔφθασεν εἰς τὴν τελειότητα ἐκείνην ὥστε νὰ θέσῃ νομοθετικῶς τὴν ὀργάνωσιν τῶν διαφόρων αὐτῶν ὁμάδων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους. Ἐπιπροτίμησα καὶ ἐγὼ καὶ οἱ συνάδελφοί μου νὰ ἀφήσωμε τὰ πράγματα νὰ ἐξελιχθοῦν μόνα τῶν,

δεδομένου ὄντος ὅτι εὔρομεν τόσον καλὴν ἀντίληψιν τῶν προθέσεών μας παρὰ τῇ ἐλληνικῇ κοινωσίᾳ. Δὲν ἠθελήσαμεν νὰ ὠθήσωμεν τὰ πράγματα. Θὰ ἔλθῃ ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποίαν καὶ νομοθετικῶς ἡ συμμετοχὴ σας εἰς τὸ Κράτος θὰ γίνῃ πρᾶγμα. Ἐπομένως ὁμάδες ἐν τῇ ἐλληνικῇ κοινωσίᾳ ἀδιάφοροι πρὸς τὸ Κράτος, εἴτε πρὸς τὴν τύχην του εἴτε πρὸς τοὺς σκοποὺς του, δὲν εἶνε δυνατόν νὰ βοηθῶσι. Διότι ἀπὸ τῆς στιγμῆς κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ Κράτος ἔχει ἠθικοὺς σκοποὺς καὶ γενικοὺς σκοποὺς, κάθε ὁμὰς ἢ ἀντιτίθεται πρὸς τὸ Κράτος καὶ δέον νὰ ἐκλείψῃ ἢ βοηθεῖ τὸ Κράτος καὶ τότε πρέπει νὰ εἶνε βοηθὸς του.

Αὐτὰ τὰ ὀλίγα ἤθελα νὰ σᾶς εἶπω διὰ νὰ σᾶς δώσω τὴν ἔννοιαν μὲ τὴν ὁποίαν ἐργαζόμεθα.

Χαίρω πολὺ διότι ἐξετιμήθη τὸ ἔργον τῆς Κυβερνήσεως ὅσον ἀφορᾷ τὸ ὕλικόν αὐτοῦ μέρος, τόσον καλὰ, ὅσον τὸ ἐξετιμήσατε εἰς τὴν πρόποσίν σας κ. Πρόεδρε.

Ὅμολογουμένως θὰ ἠδυνάμεθα νὰ κάωμεν περισσότερα διὰ νὰ ἀναπτύξωμεν τεχνικῶς τὴν Ἑλλάδα. Δὲν ἀποκρύπτω δὲ τὰς ἀτελείας τοῦ προγράμματός μας. Ἄλλο πρέπει νὰ λάβῃτε ὑπ' ὄψιν σας ὅτι εὔρομεν τὴν Ἑλλάδα εἰς μίαν τοιαύτην κατάστασιν ἀδυναμίας ὥστε τὰ σύνορά της νὰ εἶνε ἀπολύτως ἀνίκανα καὶ εἰς τὴν παραμικροτέραν ἀντίστασιν. Δὲν εἶνε μυστικὸν τὸ ὅτι ὅταν συνέβη ἡ στάσις τῆς 1ης Μαρτίου 1935 καὶ ἡ Κυβέρνησις τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἠθέλησε νὰ ἐνδύσῃ ἓνα ἀριθμὸν στρατιωτῶν δὲν εἶχεν οὔτε τὰς ἀναγκαίας στολάς.

Εἰς τοιαύτην κατάστασιν ἦτο ἡ Ἑλλάς. Ἐπομένως ἡ Ἑλλάς, καίτοι δὲν ἐπιδιώκει κανένα πολεμικὸν σκοπὸν, οὔτε καμμίαν διάθεσιν ἔχει νὰ ἐξέλθῃ τῶν συνόρων της, ὀφείλει ὁμως νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἐθνικὴν της ἀμυναν, ὅχι μόνον διότι ἔπρεπε νὰ ἔχῃ αὐτὴν ἀπολύτως καὶ θετικῶς ἐξησφαλισμένην, ἀλλὰ καὶ διότι ἔπρεπε νὰ δώσῃ εἰς τὸν ἐργαζόμενον Ἑλληνικὸν λαὸν τὸ αἶσθημα τῆς ἀπολύτου ἀσφαλείας, ἄνευ τῆς ὁποίας δὲν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ προκόψῃ καμμία ἐργασία, διότι δὲν θὰ ὑπῆρχε καμμία διάθεσις οὔτε διακινδυνεύσεως κεφαλαίων οὔτε διακινδυνεύσεως προσπαθειῶν. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἠναγκάσθημεν νὰ καταναλώσωμεν ἀπάτῃς διαθέσιμους οικονομικὰς δυνάμεις τῆς Ἑλλάδος. Ἐξ καὶ ἡμῖς δισεκατομμύρια δραχ-

μῶν ἔχομεν ἐξοδεύσει διὰ τὴν ἐθνικὴν ἄμυναν. Χωρὶς νὰ κάμωμεν πληθωρισμόν. Δὲν ἐξεδώκαμεν οὔτε ἓν ἑκατοντάδραχμον ἄνευ τοῦ ἀναγκαίου καλύμματος. Πάντοτε συμφώνως πρὸς τὸ καταστατικὸν τῆς Τραπεζῆς ἐνηργήσαμεν. Χωρὶς νὰ κάμωμεν ἐξωτερικὸν δάνειον καὶ χωρὶς νὰ καταφύγωμεν εἰς καταθλιπτικὴν φορολογίαν. Τὸ πρόβλημα τὸ ὁποῖον εἶχε τεθῆ ἑνώπιόν μας ἦτο τεράστιον. Τοῦ προβλήματος δέ τούτου τὴν λύσιν καὶ ἐφαρμογὴν ἐπιδιώκομεν συντόνως, διότι ὁ ἐξοπλισμὸς δὲν δύναται νὰ εἶπῃ κανεὶς ὅτι θὰ σταματήσῃ εἰς ἓν ὄριον· πέραν τοῦ ὁποίου θὰ εἶνε περιττός.

Αὐτὸς ὁ λόγος μᾶς ἔκαμε νὰ περιορίσωμεν ἀπὸ ἀπόψεως οἰκονομικῆς τὸ πρόγραμμα τῆς ἀναπτύξεως τῆς τεχνικῆς τῆς Ἑλλάδος. Καὶ μετὰ κόπου πολλοῦ κατωρθώσαμεν νὰ συναθροίσωμεν καὶ τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον διαθέτομεν ἐτησίως καὶ μὲ τὸ ὁποῖον ἐλπίζομεν ἐντὸς δεκαετίας, εἴτε—ἐὰν αἱ ἀποδόσεις τῶν ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀποδειχθῶσι καλῖτεραι— νὰ συντομεύσωμεν καὶ τὸ πρόγραμμα εἰς βραχύτερον τῆς δεκαετίας διάστημα, εἴτε, ἐὰν αὐξήσωμεν τὸ κατ' ἔτος διατιθέμενον ποσόν, τὸ ὁποῖον ἐλπίζομεν, ἐπαναλαμβάνω, ὅτι διὰ τοῦ προγράμματος τούτου τοῦ κράτους, ἰδίως διὰ τῶν μικρῶν ὑδραυλικῶν ἔργων, τὰ ὁποῖα γνωρίζετε πόσον μεγαλύτερα εἶνε ἐν τῷ κύκλῳ τῆς ἐκτελέσεως τῶν μεγάλων ὑδραυλικῶν ἔργων, συνδυαζομένων καὶ τούτων μὲ τὰ ἄλλα ἔργα καὶ μὲ τὰ ἄλλα μέτρα, τὰ ὁποῖα λαμβάνομεν ὑπὲρ τῆς γεωργίας, νὰ καταστήσωμεν τὴν Ἑλλάδα ἱκανὴν νὰ θρέψῃ τὸν εὐτυχῶς ταχέως αὐξανόμενον πληθυσμόν της. Θὰ ἤμην εὐτυχῆς, ἐὰν ἠδυνάμεθα νὰ ἀναπτύξωμεν καὶ τὸ πρόγραμμα τῆς ὁδοποιίας ἰδίως εἰς τὴν Παλαιάν Ἑλλάδα, ἀκόμη περισσότερον ἀπὸ ὅτι τὸ πρᾶτομεν διὰ τοῦ προγράμματος τοῦ δεκαετοῦς. Καὶ τοῦτο κυρίως ὄχι χάριν τῶν συγκοινωνιῶν τῆς χώρας, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἀπόψεως τουρισμοῦ. Τὸ περιορίσαμεν τὸ πρόγραμμα κατ' ἀνάγκην διὰ νὰ ἀναπτύξωμεν τὴν ὁδοποιίαν τῆς Βορείου Ἑλλάδος, ἢ ὁποῖα ἐστερεῖτο μέσον συγκοινωνίας, ἐπίσης δὲ καὶ διὰ διαφόρους ἄλλους σκοποὺς, σκοποὺς καθαρῶς ἀμύνης τῆς χώρας. Ἐπομένως τὸ βᾶρος τῶν δαπανῶν τῆς ὁδοποιίας τὸ ἐστρέψαμεν εἰς τὰ βόρεια τμήματα τῆς Ἑλλάδος.

Ἐλπίζω ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς μας κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος θὰ μᾶς δώσῃ τὰ μέσα ν' αὐξή-

σωμεν καὶ τὴν ὁδοποιίαν τῆς Παλαιᾶς Ἑλλάδος ἐν μέτρῳ τοῦ δυνατοῦ. Μερικὰ τμήματα τῶν σιδηροδρόμων, τῶν ὁποίων τὰ βάρη ἀελάβομεν διὰ τοῦ δεκαετοῦς προγράμματος, κυρίως προορίζονται διὰ σκοποὺς ἀμυντικούς. Πάντως θὰ ὠφελήσουν καὶ τὴν συγκοινωνίαν τῆς χώρας.

Αὐτὸ, κύριοι, εἶνε τὸ πρόγραμμα τῶν τεχνικῶν ἔργων, τὸ ὁποῖον ἐνδιαφέρει τὸν Πολυτεχνικὸν Σύλλογον.

Προσεπαθήσαμεν ν' ἀποφύγωμεν τὸν πληθωρισμόν, τὸν δανεισμόν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, ὁ ὁποῖος δὲν ἦτο δυνατός, ἀλλὰ καὶ δυνατὸς ἐὰν ἦτο δὲν θὰ μᾶς ἦτο εὐχάριστος ἔνεκα τῆς δυσκολίας μὲ τὴν ὁποίαν παράγεται τὸ συνάλλαγμα ἐν τῇ χώρᾳ μας. Καὶ προσεπαθήσαμεν τρίτον νὰ κρατήσωμεν τὸν προϋπολογισμόν ἰσοσκελισμένον, διότι ἄνευ τῆς ἰσοσκελίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ ἀπλύτως τίποτε τὸ σοβαρόν. Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1936—1937 ἔκλεισε ἰσχυρὸν ἐν ἰσοζυγίῳ ὁ δὲ προϋπολογισμὸς τοῦ 1937—38, μολονότι θὰ παρουσιάσῃ κατὰ τὴν ἐμφάνισίν του ἓνα ἔλλειμα, εἶμαι βέβαιος ὅτι κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ τὸ ἔλλειμα αὐτὸ θὰ ἐξαντληθῇ καὶ θὰ παρουσιασθῇ καὶ ὁ προϋπολογισμὸς αὐτὸς ἰσοσκελισμένος.

Ἦναγκάσθημεν ν' ἀποταθῶμεν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν διὰ μερικὰς θυσίας ὄχι μεγάλας. Ἀλλ' ἐγὼ τὸ εἶπα ἀπὸ τὴν πρώτην ἡμέραν, πού μοι ἔδωθῆ ἡ εὐκαιρία νὰ ἐπικοινωνήσω μὲ τὸν Ἑλληνικὸν λαόν, ὅτι διὰ νὰ ἀναγεννηθῇ ἡ Ἑλλάς θὰ χρειασθοῦν θυσίαι καὶ στερήσεις. Ὁφείλω δὲ νὰ εἶπω ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης, καὶ ἤθελα νὰ ἀκουσθῶ εὐρύτερον, ὅτι ὅσον ἀφορᾷ τὰς στερήσεις ἐκφράζω δλόκληρον τὴν εὐγνωμοσύνην μου πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν λαόν, διότι ἐνῶ διήλθομεν ἓνα ἀπὸ τὰ δυστυχέστερα χρόνια ἀπὸ ἀπόψεως ἐσοδείας, ἐνῶ διήλθομεν ἓνα ἀπὸ τὰ δυστυχέστερα χρόνια ἔνεκα τῆς αὐξήσεως τῶν τιμῶν τῶν πρώτων ὑλῶν εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ἐνῶ διήλθομεν ἓνα ἀπὸ τὰ δυστυχέστερα χρόνια ἔνεκα τῆς σπάνεως τῶν τροφίμων καὶ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ καὶ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ, ἐν τοσούτῳ ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ὑπέστη τὰ πάντα ἀγογγύστως, δύναμαι νὰ εἶπω, καὶ χωρὶς νὰ κλονισθῇ διόλου ἡ ἐμπιστοσύνη του πρὸς τὴν κυβέρνησιν, παρέσχε τὴν θυσίαν, ἢ ὁποῖα τοῦ ἐζητήθη. Διὰ τὸ μέλλον εὐτυχῶς οἱ καιροὶ προσιωνίζονται καλοὶ καὶ

δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι εἰσερχόμεθα εἰς μίαν περίοδον κατὰ τὴν ὁποίαν αἱ στερήσεις θὰ εἶνε πολὺ ὀλιγότεροι.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰς θυσίας ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω ὅτι τὰς θυσίας τὰς ὁποίας τοῦ ἐζητήσαμεν διὰ τὴν κοινωνικὴν πρόνοιαν καὶ χάριν τῆς ἐθνικῆς ἀμύνης, ὁ ἑλληνικὸς λαὸς παρέσχε τὰς θυσίας ταύτας χωρὶς κανὲν παράπονον, χωρὶς καμμίαν μεμψιμοιρίαν καὶ προσθέτω ὅτι τὰς παρέσχε μετ' ἐνθουσιασμοῦ. Καὶ τοῦτο ἐνισχύει τὴν θέσιν τῆς Κυβερνήσεως καὶ καθιστᾷ ἡμᾶς τοὺς κυβερνῶντας καὶ πάντας ἐκείνους ποῦ θέλουν νὰ μᾶς βοηθήσουν εἰς τὸ ἔργον μας, μᾶς καθιστᾷ πλέον στερεοὺς εἰς τὰς ἀποφάσεις μας καὶ περισσότερον ἀποφασιστικούς.

Ἐγὼ ἀπέφυγα πάντοτε νὰ παρουσιάζωμαι ἐνώπιον κοινοῦ καὶ μάλιστα κοινοῦ ἐκλεκτοῦ, κοινοῦ, ὅπως σεῖς, μὲ ἐπιχειρήματα πίστεως. Γνωρίζω ὅτι οἱ ἐπιστήμονες στηρίζεσθε περισσότερον εἰς τὸν ὀρθολογισμόν, εἰς τὴν παρατήρησιν καὶ τὴν ἐμπειρίαν παρὰ εἰς τὴν πίστιν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐν τοσοῦτῳ ὅμως ἐγὼ, δὲν δύναμαι ν' ἀποκρύψω ἀπὸ σᾶς αὐτὴν τὴν στιγμὴν

ὅτι εἰς ὅλας μου τὰς προσπαθείας τὰς ὁποίας κάμνω ὅπως καταστήσω κοινωνὸν τὴν νοοτροπίαν μου πρὸς τὴν μεγάλην μᾶζαν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἐμπνέομαι. Ἐμπνέομαι, ἐπαναλαμβάνω, ἀπὸ μίαν πίστιν μὴ στηριζομένην εἰς κανένα ὀρθολογισμόν, εἰς καμμίαν ἐμπειρίαν, εἰς κανὲν πείραμα, ἐμπνέομαι ἀπὸ τὴν πίστιν ὅτι ὁ ἑλληνικὸς λαὸς εἶνε ἕνας λαὸς ἐκ τῶν πλέον δυναμένων ν' ἀναπτύξωσιν ἴδιον πολιτισμόν ὅτι τοῦτο εἶνε εἰς χεῖρας του καὶ εἶνε δι' ἐμὲ ἀπολύτως βέβαιον ὅτι ἡ φυλὴ αὕτη, ἡ ὁποία παρήγαγε τὸν μεγάλον ἐκείνον πολιτισμόν, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξεν ἡ βάση τοῦ σημερινοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ, ἀσφαλῶς θὰ παραγάγῃ καὶ εἰς τὸ μέλλον, ἴσως καὶ εἰς τὸ προσεχὲς μέλλον, ὅμοια κατωρθώματα πρὸς τὰ τῶν ἀρχαίων αὐτῆς προγόνων. Ἄν μὲ ἐρωτήσητε ποῦ στηρίζετε αὐτὴν τὴν πίστιν, θὰ σᾶς εἴπω, ἀγνωσῶ. Αὐτὴν τὴν πίστιν ἔχω καὶ μὲ τὴν πίστιν αὐτὴν βαδίζω ἐμπρὸς καὶ σᾶς προσκαλῶ ὅλους σας νὰ βαδίσωμεν ἐμπρὸς. Πίνω εἰς ὑγείαν σας καὶ εὐχομαι τὴν πρόοδον καὶ τὴν ἀκμὴν τοῦ Πολυτεχνικοῦ Συλλόγου».

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΔΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΗΣ ΚΑΙ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Ἡ ὁμιλία τοῦ κ. Προκοπίου Δ. Ζαχαρία, καθηγητοῦ τῆς Φυσικοχημείας ἐν τῷ Ε. Μ. Πολυτεχνεῖφ «περὶ τῆς ἀναπτύξεως τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς διὰ τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρεῦνης καὶ τῆς κρατικῆς προστασίας», ἡ γενομένη κατὰ τὸ παραταθὲν 39ον ἐτήσιον γεῦμα τοῦ Ἑλλην. Πολυτεχνικοῦ Συλλόγου ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Τὸ θέμα εἰς τὸ ὁποῖον θὰ σᾶς ἀπασχολήσω εἶνε ἕξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα καίτοι εἶνε παλαιὰ εἶνε πάντοτε νέα. Ἡ παραγωγή εἶνε ἡ βασικὴ ἐνέργεια τοῦ ἀνθρώπου ὥστε ὁμιλῶν περὶ αὐτῆς κινδυνεύω νὰ φανῶ ἐπιχειρῶν νὰ κοιμίσω γλαῦκα εἰς Ἀθήνας. Ἐν τούτοις ἐπειδὴ μακρὸν χρόνον τῆς ζωῆς μου κατηγάσσα εἰς τὴν μελέτην προβλημάτων τῆς παραγωγῆς καὶ ὡς βιομήχανος καὶ ὕστερον ὡς καθηγητῆς, ἐνόμισα ὅτι δὲν θὰ ἦτο ἄνευ ἐνδιαφέροντος φωτισμὸς τοῦ ζητήματος τούτου διὰ τοῦ προ-

βολέως τῆς ἐπιστημονικῆς νοοτροπίας, ἐδικαιώθην δὲ διὰ τῆς προθύμου καὶ ἐπιλέκτου συγκεντρώσεως ταύτης, τὴν ὁποίαν τιμᾷ ἰδιαιτέρως ἡ παρουσία τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ συζήτησις αὕτη εἶρε εἰς τὸ παρελθὸν ἀντίδρασιν καὶ διὰ τοῦτο καίτοι ἐπανειλημμένως τὸ ἐπεχείρησα δὲν ἐγένετο. Σήμερον ὅμως μετὰ τὴν 4ην Αὐγούστου ἐπιτελεσθεῖσαν μεταβολὴν τὸ ζήτημα τῆς παραγωγῆς τίθεται ἐν πρώτῃ μορᾷ καὶ ἡ τιμητικὴ παράστασις μεθ' ἡμῶν τοῦ ἐργάτου τῆς μεταβολῆς ταύτης, σεβαστοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ὡς καὶ τῶν ὑπουργῶν τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας, τῆς Γεωργίας καὶ Συγκοινωνίας καὶ ἄλλων ἀνωτάτων λειτουργῶν εἶνε τεκμήριον τοῦ ἐνδιαφέροντος, τὸ ὁποῖον δεικνύεται.

Εἰς τὸ παρελθὸν ἐκυριάρχουν ἀρνητικαὶ ἰδέαι καὶ ἀφορισμοὶ καὶ ἀπαισιοδοξία ἀπότοκοι